# מהדורה למורה – מפתח תשובות

**מטרות הדף:**

- להבין את ההבדל בין זיכרון 'אלמוני' לזיכרון 'בעל שם'
- לזהות סמלים כמו האבק והזר בשירי הזיכרון
- לתרגל כתיבה אישית על זיכרון של אדם או רעיון

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

## חלק א׳ – הבנת הנושא

1. ב – איך זוכרים אדם ולא רק אירוע
2. ב – אין לנו חיילים אלמונים
3. ב – טבלת 'אלמוני' מול 'בעל שם'
4. א – מי הדובר ומה עושה הרוח לזר
5. ב – זר בשיר של עמיחי
6. ב – 5-6 שורות

## חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – כך כתוב בשלב הפתיחה השקטה
2. לא נכון – כתוב שהשיתוף הוא רק למי שרוצה
3. נכון – כך מופיע בתיאור העבודה בזוגות
4. לא נכון – בשלב ההשוואה קוראים את 'עשרים שנה בגיא'
5. נכון – כך מופיע בשלב הסיום המרגיע
6. לא נכון – ההתאמה מציעה לקצר ולעבוד בלי שעון

## חלק ג׳ – השלמת מילים

1. אדם
2. אלמונים
3. בעל
4. רוח
5. שם
6. כליה

## חלק ד׳ – התאמה בין מסלול להנחיה

- 1 – ד (לקצר קריאה, לעבוד עם 3 אפשרויות ובלי שעון)
- 2 – ג (להכין מילון היצירה מראש ולאפשר מחסן מילות קישור)
- 3 – ב (לכתוב תשובת השוואה מלאה בנוסח בגרות)
- 4 – א (כתיבה אישית של 5-6 שורות על זיכרון בשם)

## חלק ה׳ – סדר שלבי השיעור

1. פתיחה שקטה - כתיבת מילה אחת על 'זיכרון'
2. קריאה והקשבה לשיר 'אין לנו חיילים אלמונים'
3. עבודה בזוגות על טבלת 'אלמוני' מול 'בעל שם'
4. השוואה קצרה לשיר 'עשרים שנה בגיא'
5. כתיבה אישית 'לזכור בשם'
6. סיום מרגיע - סבב 'מילה של תקווה'

## חלק ו׳ – כתיבה אישית

1. התייחסות לשם קונקרטי, פרט אישי אחד לפחות, טון כן ולא שטחי
2. הבדל: אלמוני - בלי פרטים אישיים; בעל שם - עם פרטים מחזירים פנים; דוגמה מהטבלה בזוגות

## כרטיס יציאה – מה לחפש

- התייחסות לזיכרון של אדם ולא רק אירוע
- הבנה שזיכרון בשם מחזיר פרטים אישיים ופנים
- סמלים של זמן, דעיכה וכבוד לזיכרון

**טיפים להפעלה:**

- אפשר לפתוח את השיעור בלי לחץ של שיתוף - חשוב לשמור על אווירה רגישה
- כדאי להכין מראש עותקים מקוצרים לתלמידי חנ"מ לפי ההנחיה בדף
- לסיים בסבב רגוע ולהזכיר את האפשרות לפנות ליועצת במידת הצורך

# דף תרגול: מאבק וזיכרון

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיעור לומדים שירים על זיכרון של חיילים. בודקים איך שיר יכול לזכור אדם בשם שלו, ולא רק כ'חייל אלמוני'.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **אלמוני** | מי שאין יודעים את שמו |
| **בעל שם** | מי שזוכרים אותו עם השם האישי שלו |
| **זר** | פרחים שקושרים יחד, שמים לזיכרון |
| **אבק** | שכבה דקה שנשארת אחרי זמן רב |
| **דובר השיר** | הקול שמספר בתוך השיר |
| **סמל** | דבר בשיר שמייצג רעיון גדול יותר |
| **זיכרון קולקטיבי** | זיכרון משותף של חברה שלמה |
| **גיא** | עמק, שטח נמוך בין הרים |

## 1 חלק א׳ – הבנת הנושא

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה השאלה המרכזית בשיעור?

א) איך כותבים שיר ב) איך זוכרים אדם ולא רק אירוע ג) מה זה חרוז ד) איך מנצחים במלחמה

**2.** איזה שיר קוראים בקול פעמיים?

א) עשרים שנה בגיא ב) אין לנו חיילים אלמונים ג) נזכור אחים ורעים ד) שיר של עמיחי

**3.** מה כתוב בטבלה שממלאים בזוגות?

א) שאלון רב ברירה ב) טבלת 'אלמוני' מול 'בעל שם' ג) מבחן אמריקאי ד) רשימת חרוזים

**4.** מה בודקים כשקוראים את השיר הזה?

א) מי הדובר ומה עושה הרוח לזר ב) כמה מילים בשיר ג) מתי נכתב השיר
ד) מי המורה שכתבה אותו

**5.** עם איזה זר משווים אותו?

א) דני אבדיה ב) זר בשיר של עמיחי ג) זר בסיפור אחר ד) אין השוואה

**6.** כמה שורות כותבים בכתיבה האישית?

א) 1-2 שורות ב) 5-6 שורות ג) עשר שורות ד) עמוד שלם

## 2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | בפתיחת השיעור התלמידים כותבים מילה אחת שעולה להם למשמע 'זיכרון'. | ☐ | ☐ |

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 2 | השיתוף בפתיחה הוא חובה לכולם. | ☐ | ☐ |
| 3 | בעבודה בזוגות בודקים אילו פרטים בשיר מחזירים ליונתן פנים. | ☐ | ☐ |
| 4 | בשלב ההשוואה קוראים שיר חדש בשם 'נזכור אחים ורעים'. | ☐ | ☐ |
| 5 | שורת הסיום שמוזכרת היא 'לחיים ולא לכליה'. | ☐ | ☐ |
| 6 | בהתאמה למסלול חנ"מ מציעים להאריך את הקריאות ולהוסיף שעון זמן. | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת מילים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** השאלה הגדולה של השיעור היא איך זוכרים _____ , ולא רק אירוע.

**2.** בשלב השני קוראים בקול את השיר 'אין לנו חיילים _____'.

**3.** בעבודה בזוגות משווים בין 'אלמוני' לבין ' _____ שם'.

**4.** בשלב ההשוואה בודקים מה עושה ה _____ עם הזר.

**5.** בכתיבה האישית הכותרת היא 'לזכור ב _____'.

**6.** שורת הסיום מהשיר 'נזכור אחים ורעים' היא 'לחיים ולא ל _____'.

## 4 חלק ד' – התאמה בין מסלול להנחיה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** מסלול חנ"מ | ___ | **א.** כתיבה אישית של 5-6 שורות על זיכרון בשם |
| **2.** עולים | ___ | **ב.** לכתוב תשובת השוואה מלאה בנוסח בגרות |
| **3.** מתקדמים | ___ | **ג.** להכין מילון היצירה מראש ולאפשר מחסן מילות קישור |
| **4.** כלל הכיתה | ___ | **ד.** לקצר קריאה, לעבוד עם 3 אפשרויות ובלי שעון |

## 5 חלק ה' – סדר שלבי השיעור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | קריאה והקשבה לשיר 'אין לנו חיילים אלמונים' |
| ☐ | כתיבה אישית 'לזכור בשם' |
| ☐ | פתיחה שקטה - כתיבת מילה אחת על 'זיכרון' |
| ☐ | עבודה בזוגות על טבלת 'אלמוני' מול 'בעל שם' |

| | |
|---|---|
| ☐ | סיום מרגיע - סבב 'מילה של תקווה' |
| ☐ | השוואה קצרה לשיר 'עשרים שנה בגיא' |

## 6 חלק ו' – כתיבה אישית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** כתבו 5-6 שורות בהשראת 'לזכור בשם' - על אדם, דמות או רעיון שחשוב לכם לזכור עם שם ולא כמשהו אלמוני.

**2.** הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין לזכור אדם כ'אלמוני' לבין לזכור אותו 'בעל שם'. תנו דוגמה מהשירים שנלמדו.

### כרטיס יציאה

מהי השאלה הגדולה של השיעור?

מה ההבדל בין זיכרון 'אלמוני' ל'בעל שם'?

מה מסמלים האבק והזר בשירים שנלמדו?

איך הרגשתי בשיעור? 😕 😐 🙂 😀